

GU ELLY BAŠIĆ,
ZAGREB

„NE NEKO DIJETE- VEĆ SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA MUZIČKU KULTURU!“

PIŠE
MIRELA BUCHBERGER - KARLO

„Ne neko dijete- već svako dijete ima pravo na muzičku kulturu!“

To je bila misao vodilja istaknute hrvatske glazbene pedagoginje, metodičarke i etnomuzikologinje gđe. **Elly Bašić** (1908. - 1998.) koja je na temelju dugogodišnjih istraživanja na području etnomuzikologije, dječje psihologije, kreativnosti i muzikoterapije te u stalnoj znanstvenoj komunikaciji s drugim umjetničkim i neumjetničkim područjima, utemeljila **Funkcionalnu muzičku pedagogiju**. Cilj ove pedagogije nije samo glazbeno školovanje, već i sredstvo odgoja djeteta u svestranu i bogatiju ličnost te podizanje opće kulturne razine društva.

Glazbeno učilište „Elly Bašić“

Osnovano je 1965. g. u Zagrebu kao Centralna funkcionalna muzička škola, a od 1998. g. nosi današnje ime. Teški počeci, s obzirom na neprimjerene prostorne uvjete i stalnu potrebu usavršavanja mladih nastavnika, nisu obeshrabrili 10 nastavnika i vanjskih suradnika, da svojim entuzijazmom i ljubavlju prema djeci i glazbi, uz stalnu podršku i nadzor prof. Elly Bašić, naprave temelje značajnoj pedagoško-obrazovnoj ustanovi, cijenjenoj u Hrvatskoj i izvan nje. Škola danas broji 67 nastavnika, 10 stručnih suradnika te 786 učenika. O kvaliteti rada svjedoče iznimni uspjesi učenika (Monika Leskovic, Lana Genc, Martina Filjak, Robert Belinić, Miran Vaupotić, Zagrebački gitaristički kvartet...), brojne nagrade dodjeljene nastavnicima (nagrade „Ivan Filipović“, godišnje nagrade HDGPP-a, „Ordeni Danice hrvatske“ za zasluge u prosvjeti i najviše dosege u kulturi...) te Nagrada grada Zagreba, koju

je 1995. godine škola dobila za znanstveno-pedagoški i umjetnički razvoj.

Djelatnost GU „Elly Bašić“ objedinjuje glazbeni odgoj i obrazovanje djece i mladeži u tri razine: predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj. Nastavni plan i program OŠ temelji se na Funkcionalnoj muzičkoj pedagogiji i obuhvaća sljedeće profile obrazovanja: klavir, harmoniku, gitaru, violinu, violončelo, kontrabas, flautu, obou, klarinet, saksofon i trubu. Uz navedene, srednja škola obuhvaća i violu, solo pjevanje te torijski odjel. Posebno se njeguje komorno i skupno muziciranje. Na školi djeluju dva zbora, dva gudačka orkestra, puhački, gitaristički i harmonikaški orkestar te grupa za novu glazbu.

Odjel za harmoniku

Harmoniku se podučavalo od samog osnutka škole u prostorima OŠ Gračani. Prva nastavnica tada je bila Ljerka Buntić koja je svojim velikim zalaganjem osigurala razvojni put harmonike i odgojila prve kandidate za srednju školu. Budući da je vladao veliki interes za učenje ovog instrumenta i u srednjoj školi, tadašnje Ministarstvo prosvjete, šk. god. 1977./1978., u Zagrebu je otvorilo Odjel klasične harmonike. Kao nastavnica tada dolazi Vjera Odak-Jembrih koja je svojim predanim radom i uspjesima učenika, doprinijela boljem prihvaćanju harmonike kao klasičnog instrumenta i odgojila mnoge buduće glazbene pedagoge i umjetnike.

Osim već spomenutih, na Harmonikaškom odjelu radili su: Vesna Jugovac (1979.-1983.), Senka Sajc (1986-1990.), Marjan Krajna (1995. - 2000.), Mirjana Futač (1994. - 1996.), Damir Hadžinac (1994. - 1996.) i Boris Klarić (1999. - 2001.).

Danas na Odjelu za harmoniku i solo pjevanje rade: Vjera Odak, prof. savjetnik, Snježana Biškup, prof. (u školi od 1985. g.), Mirela Buchberger-Karlo, prof. mentor, pročelnik odjela (u školi od 1990. g.) i Dubravka Krušelj, prof. (pjevanje).

S obzirom na tezu: „Ne neko dijete, već svako dijete...“, u GU „Elly Bašić“ poštuje se djetetovu osobnost i njegove sposobnosti te se kroz igru, improvizaciju i srpljiv rad, od svakog djeteta pokušava izvući njegov maksimum. Najvažnije je da dijete u svom radu bude zadovoljno, da otkriva nove vidike o glazbi, izrazi svoju muzikalnost i otkrije svoje mogućnosti. Tada se u djetetu budi znatiželja i ono samo poželji napredovati postižući time evidentan pomak u glazbenom obrazovanju.

Citirajući misli prof. Elly Bašić možda i Vas nadahnemo i potaknemo da razmislite o svom odnosu prema učenicima:

- „Nikada ne stavljam više zahtjeva (problema) odjednom. Učenik mora imati osjećaj da mu je zadatak lagan.“
- „Ne uči djecu gotovim činjenicama, već ih navodi na zaključke.“
- „Kad buš se ti s njima igrala, onda bu to ono pravo.“ (odnosi se na opušten i prijateljski odnos prema djetetu)
- „Ako trebaš učiniti kompromis između djeteta (njegovih mogućnosti, interesa) i muzike (sadržaja, složenosti) idi na užtrb muzike. Važno je da kompromis učiniš svjesno kako bi ga kasnije, u pravom trenutku (kad je dijete spremno) nadoknadila.“
- „Čak i ako sumnjaš u dijete, nemoj to nikako pokazati - jer dijete uvijek ide korak dalje pa će ono samo napraviti taj prvi korak naprijed.“

Vodeći se ovakvim razmišljanjima te uz stalnu suradnju s ostalim odjelima na školi i uz veliku podršku ravnateljice Marine Letice, prof., Harmonikaški odjel postiže zavidne rezultate na natjecanjima, otvoren je za suradnju s ostalim glazbenim školama i odgojno-obrazovnim ustanovama, organizira seminare, aktivno prati događanja vezana uz naš instrument, održava koncerte (gostovanja u Velikoj Gorici, Poreču, Delnicama, Ivanić Gradu, Virovitici, Vrbovcu, Sisku, Sl. Brodu...). Naši učenici redovito obogaćuju kulturna događanja u gradu te rado sudjeluju u humanitarnim akcijama.

Uspjesi

Bilo bi teško nabrojati sve nagrade i priznanja osvojene tijekom nekoliko desetljeća, no ipak moramo izdvojiti uspjehe naših komornih sastava i harmonikaškog orkestra.

Bilo je tu uspješnih ansambala nastavnice Vjere Odak - **kvinteti**: S. Radetić, M. Buchberger, S. Budiš, T. Ivir-D. Turković, I. Matijević, D. Hađinac (1. nagrade na Državnom natjecanju u Topuskom, na Međunarodnim natj. u Francuskoj, Poljskoj; gostovanja u Beču, Veroni...) i **duo**: A. Nerad i M. Orsag (1. nagrada u Katowicama, Češka, 3. nagrada u Genovi, Italija); **kvintet**: I. Levak, I. Trbojević, S. Bastalec, T. Krvarić i O. Belošević (1. nagrada na Državnom natjecanju u Križevcima), nastavnik Marjan Krajna; **trio**: S. Vuger, A. Komljenović i A. Jaklinović (1. nagrada na Susretima harmonikaša u Puli, 2. nagrada na Državnim natjecanjima u Samoboru i dva puta u Opatiji, dvije 2. nagrade u Murskoj Soboti) i **duo**: B. Stopić (saksofon) i M. Kutnar (2011. g., 1. i posebna nagrada na Državnom natjecanju u Opatiji),

nastavnica Mirela Buchberger-Karlo i mnogi drugi.

Harmonikaški orkestar osnovan je **1995. g.** pod vodstvom Marjana Krajne. (Iste godine osvaja 1. nagradu na Susretima harmonikaša u Puli). 1997. g. orkestar preuzima Mirela Buchberger-Karlo i vodi ga do 2005. U tom razdoblju orkestar osvaja visoke nagrade na međunarodnim natjecanjima (2002. g., 1. nagrada u Genovi, Italija, Susreti harmonikaša u Puli; 2. nagrade: 1997., 1999., 2003. i 2005., 3. nagrada 2001. godine; 2004. godine - Europski festival harmonikaških orkestara u Pragu, 4. nagrada i 3. nagrada na Državnom natjecanju u Dubrovniku 1999. godine. 2002. g., paralelno s postojećim, počinje s radom „mali orkestar“ pod vodstvom Snježane Biškup. S vremenom, orkestri su se spojili i pod vodstvom Snježane Biškup 2010. g. osvajaju 1. nagradu, a 2011. osim 1. nagrade i Grand prix Bela pl. Panty, na istoimenom natjecanju harmonikaških orkestara u Sl. Brodu.

Nagrade na Državnim i Međunarodnim solističkim natjecanjima osvajali su: Snježana Biškup, Marjan Krajna, Miran Vaupotić, Saša Bastalec, Tomislav Krvarić, Igor Trbojević, Vladimir Gorup, Nikola Ščapec, Milena Đukanović, Ivana Črnjak, Anamarija Nerad, Stjepan Vuger, Karlo Bajza, Anita Bekavac, Lara Dronske, Neven Pavelić, Martina Jembrišak, Renato Ševa, Iva Čosić, Goran Aurer, Bruno Aurer, Martin Kutnar i dr.

Naši bivši funkcionalci

Veliki je broj učenika koji su pohađali GU „Elly Bašić“. Navest ćemo one koji su maturirali na Odjelu za harmoniku. U mnogima od njih danas prepoznajemo uspješne i cijenjene pedagoge, umjetnike i stručnjake raznih

profila. To su: Snježana Biškup, prof., Ljerka Belić (Pašalić), prof., Marjan Krajna, prof., Sanja Budiš (Zajec), prof., Sanja Radetić (Fatorić), prof., Mirela Buchberger, prof., Dijana Turković, prof., Mirjana Futač (Homen), prof., Damir Hađinac, prof., Irena Markulin, prof., Jasmina Jelovčan, prof., Ivana Barač, prof. pok., Valentina Mikulan, prof., Ivana Črnjak (Cvetkovski), prof., Milena Đukanović, prof., Ivanka Benković, prof., Anita Udovc, Ivana Levak, prof., Miran Vaupotić, prof., Saša Bastalec, prof., Tomislav Krvarić, prof., Nikola Ščapec, prof., Vladimir Gorup, prof., Ivica Kucelj, Anamarija Nerad, prof., Matko Orsag, Davor Ivanov, Valentina Kuharić, Ivanka Šebrek, prof., Marko Jurišić, Martina Mikuš, Tomislav Bedeković, Andrija Miličević, Stjepan Vuger, Ana Jaklinović, Valentina Kasaić i Anita Bekavac.

